

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
Infotehnoloogia teaduskond

Martin Onton 221263IABM

**Telia Eesti andmeaida isikuandmete kaitse
üldmääruse vastavuse automatiseerimine läbi
metaandmete põhise lähenemise**

Magistritöö

Juhendaja: Ahti Lohk
PhD
Priit Valdmees
MSc

Tallinn 2024

Annotatsioon

Magistritöö eesmärgiks on analüüsida metaandmete kasutamise võimalust andmeida isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevate põhimõtete vastavuse täitmiseks ning valideerida analüüsi tulemusi, rakendades kaardistatud metaandmeid Telia Eesti andmeida vastavuse tagamiseks.

Eesmärgi saavutamiseks kavandatakse ja juurutatakse protsessimuudatused kui ka tehnilised lahendused, läbi mille soovitakse saavutada vastavuse automatiseerimiseks vajalike metaandmete kättesaadavus ja lahendada hetkel andmeidas olemasoleva lahenduse kitsaskohad. Kaardistatud ja kogutuid metaandmeid kasutatakse seejärel andmeida vastavuse automatiseerimiseks.

Magistritöö tulemusena on teostatud muudatused äri- ja arendusprotsessi kui ka tehniliste lahenduste raames, et automatiseerida, tõhustada ja parandada Telia Eesti andmeida vastavust isikuandmete kaitse üldmääruses välja toodud põhimõtete hulgas.

Lõputöö on kirjutatud eesti keeles ning sisaldab teksti 89 leheküljel, 10 peatükki, 39 joonist, 22 tabelit.

Abstract

Automating GDPR compliance at Telia Estonia data warehouse through a metadata-based approach

The aim of the master's thesis is to analyze the possibility of using metadata to ensure compliance with the principles arising from the General Data Protection Regulation (GDPR) within the data warehouse, and to validate the results of the analysis by applying the discovered metadata to ensure compliance in Telia Eesti data warehouse.

To achieve this goal, process changes as well as technical solutions are planned and implemented, through which it is aimed to achieve the availability of metadata necessary for automating compliance and to address the shortcomings of the current technical solution existing in the data warehouse. The mapped and collected metadata are then used for automating compliance within the data warehouse.

As a result, of the master's thesis, changes have been made within multiple processes and technical solutions to automate, enhance, and improve the compliance of Telia Estonia's data warehouse with the principles outlined in the General Data Protection Regulation.

The thesis is in Estonian language and contains 89 pages of text, 10 chapters, 39 figures, 22 tables.

Kokkuvõte

Magistritöö eesmärgiks oli analüüsida metaandmete kasutamise võimalust andmeaida isikuandmete kaitse üldmäärusest tulenevate põhimõtete vastavuse täitmiseks ning valideerida analüüsi tulemusi, rakendades kaardistatud metaandmeid Telia Eesti andmeaida vastavuse tagamiseks.

Eesmärgi saavutamiseks kavandas ja juurutas autor protsessimuudatused ja tehnilised lahendused, läbi mille saavutati vastavuse automatiseerimiseks vajalike metaandmete kättesaadavus ning lahendati olemasoleva tehnilise lahenduse kitsaskohad. Kogutud metaandmeid kasutati seejärel andmeaida isikuandmete kaitse põhimõtete vastavuse tagamiseks.

Tulemusena valminud lahendus koosneb järgmistest tulemitest:

- isikuandmete kaitse üldmääruse põhimõtete analüüs, nõuete kirjeldus, vajalike metaandmete kaardistus ja metaandmete andmemudeli loomine;
- protsessimuudatuste ja tehniliste lahenduste tulemuste mõõtmiseks vajalike võtmemõõdikute seadmine;
- olemasolevate andmeaida andmeolemite loomise ja muutmise äri- ja arendusprotsesside kirjeldused, AS-IS diagrammid ja kitsaskohad;
- kavandatavate andmeaida andmeolemite loomise ja muutmise äri- ja arendusprotsesside kirjeldused, TO-BE diagrammid ja tulemused;
- andmeaida isikuandmete kaitse vastavuse tagamiseks AS-IS tehniliste lahenduste kirjeldused ja kitsaskohad;
- andmeaida isikuandmete kaitse vastavuse tagamiseks vajalike metaandmete TO-BE tehniliste lahenduste nõuete kirjeldus, kavandamine, arendus ja juurutamine;

- juurutatud muudatuste (protsessid ja tehnilised lahendused) saavutatud tulemused, jätkuarendused ja muude kasutusvõimaluste analüüs.

Magistritöö autori hinnangul on magistritöö eesmärk saavutatud ning täidetud on kõik oodatud tulemused:

- Äri- ning arendusprotsessi osana on kohustuslik andmekaitse üldmääruse põhimõtete täitmiseks vajalik metaandmete täitmine ja kogumine;
- Tehniliste lahenduste abil on võimalik koguda andmekaitse üldmääruse põhimõtete täitmiseks vajalikke metaandmeid;
- Kogutud metaandmete abil on võimalik täita põhimõtete märgitud nõuete automaatne vastavuse tagamine;
- Metaandmete abil on loodud võimekus automatiseerida andmete kaardistamist ning andmeaida ülest ülevaate loomist.